

Finanšu ministrija

Aktuālais par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026., 2027. gadiem

**NTSP
06.09.2024.**

Finanšu ministrija

Makroekonomiskās prognozes 2024-2028

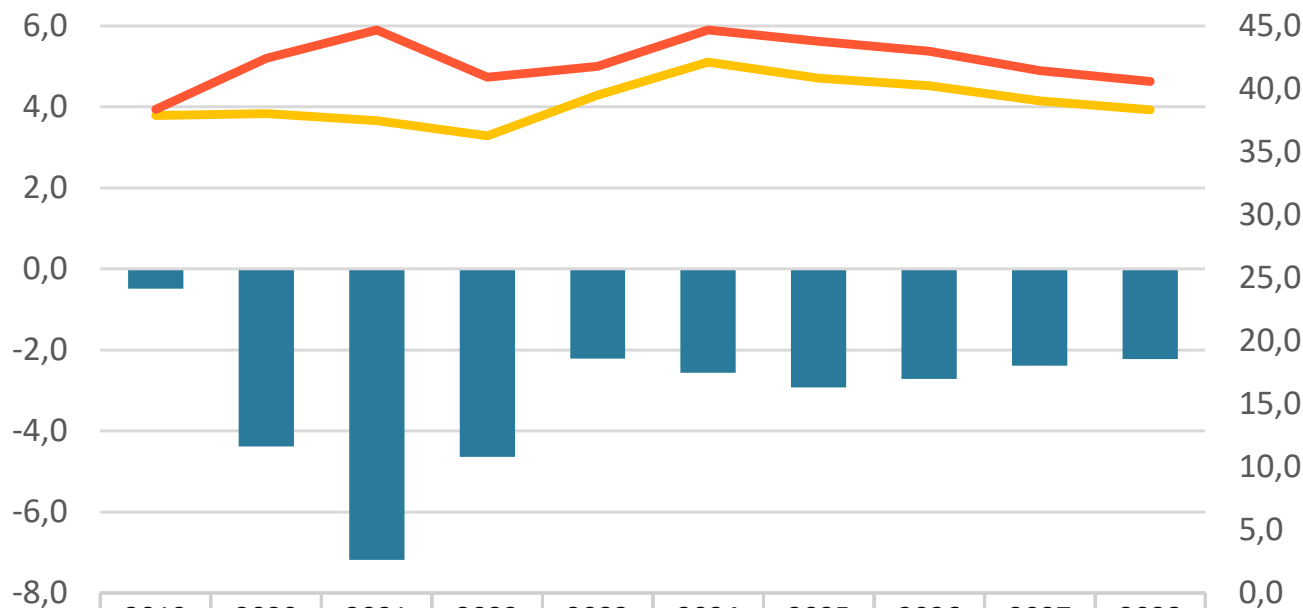
(2024.gada jūnijs)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
IKP faktiskajās cenās, milj. euro	33349	38386	40348	41894	44379	46836	49349	51851
pieaugums faktiskajās cenās, %	10.8	15.1	5.1	3.8	5.9	5.5	5.4	5.1
pieaugums salīdzināmās cenās, %	6.7	3.0	-0.3	1.4	2.9	2.8	2.6	2.3
IKP deflators, izmaiņas %	3.8	11.8	5.4	2.4	2.9	2.7	2.7	2.7
Patēriņa cenu indekss (vidēji gadā), %	3,3	17,3	8,9	1.2	2.2	2.5	2.5	2.5
Tautsaimniecībā nodarbināto vidējā bruto darba samaksa mēnesī, €	1277	1373	1537	1655	1760	1865	1958	2056
pieaugums faktiskajās cenās, %	11.7	7.5	11.9	7.7	6.3	6.0	5.0	5.0
pieaugums salīdzināmās cenās, %	8.2	-8.4	2.8	6.4	4.0	3.4	2.4	2.4
Nodarbinātība , tūkst. iedzīvotāju (atbilstoši darbaspēka apsekoj.)	864	886	884	884	884	883	882	878
pieaugums, %	-3.2	2.6	-0.2	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.4
Bezdarba līmenis (gada vidējais), % no ekon. aktīviem iedzīv.	7.6	6.9	6.5	6.7	6.3	6.0	5.5	4.9

Finanšu ministrija

Vispārējās valdības budžeta balance, ieņēmumi un izdevumi (EKS), % no IKP

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	Fakts					Novērt.	Prognose (pie nemainīgas politikas)			
Vispārējās valdības balance (SP 2024-2028)	-0,5	-4,4	-7,2	-4,6	-2,3	-2,9	-2,7	-2,2	-2,0	-1,7
Vispārējās valdības balance (MK ziņojums 2025-2028)	-0,5	-4,4	-7,2	-4,6	-2,2	-2,6	-2,9	-2,7	-2,4	-2,2
Centrālā valdība	-2,0	-4,7	-7,6	-5,3	-2,8	-3,4	-3,4	-3,1	-2,7	-2,4
Vietējā valdība	0,6	-0,2	-0,3	0,1	-0,3	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Sociālās nodrošināšanas fondi	0,9	0,5	0,7	0,6	0,8	0,8	0,6	0,4	0,3	0,2
Ieņēmumi (labā ass)	37,9	38,0	37,5	36,3	39,5	42,1	40,9	40,3	39,1	38,3
Izdevumi (labā ass)	38,4	42,4	44,7	40,9	41,8	44,7	43,8	43,0	41,5	40,6

Datu avots: Eurostat, FM. EKS – Eiropas kontu sistēma

Finanšu ministrija

Fiskālā telpa 2025.gadā negatīva, turpmākajos gados ierobežota

Fiskālā telpa budžeta sagatavošanai		2025	2026	2027	2028
strukturālās bilances mērķis saskaņā ar visiem fiskālajiem nosacījumiem	% no IKP	-0,970	-1,000	-1,000	-1,000
noteicošais fiskālais nosacījums		ES Strukturālās primārās bilances nosacījums	FDL Bilances nosacījums	FDL Bilances nosacījums	FDL Bilances nosacījums
fiskālā nodrošinājuma rezerve	% no IKP	0,1	0,1	0,1	0,1
fiskālā telpa	% no IKP	-0,029	0,069	0,088	0,003
fiskālā telpa	milj. EUR	-13,0	32,2	43,5	1,4
NNFPI* pieauguma likme	%	4,2	3,8	3,1	3,5

*Neto nacionāli finansēto primāro izdevumu pieaugums

Fiskālā telpa 2025. gadā ir negatīva 13 miljoni EUR

Finanšu ministrija

Salīdzinot ar pavasara prognozēm, šogad deficīts samazinās, bet vidējā termiņā pieaug

	2024	2025	2026	2027	2028
VISPĀRĒJĀS VALDĪBAS BUDŽETA BILANCE					
pie nemainīgas politikas, milj. euro	-1 213,0	-1 219,4	-1 035,2	-1 006,0	-878,6
SP 2024-2028					
Nodokļu ieņēmumi (EKS)	97,3	-24,2	-40,3	-58,1	-71,6
Nenodokļu ieņēmumi (EKS)	132,3	49,6	67,7	63,0	56,4
Pašu ieņēmumi	14,4	22,3	23,7	23,8	18,8
Valsts pamatbudžeta pamatfunkciju izdevumi (bez transf.)	-32,7	-24,0	-15,0	-11,1	-12,0
Atvasināto publisko personu izdevumi	-4,0	-27,3	-21,9	-30,3	-32,6
Procentu maksājumi (EKS)	-34,1	-1,2	-38,2	-61,1	-33,4
Iemaksas ES budžetā (EKS)	25,7	50,9	-4,3	59,5	65,2
Valsts speciālā budžeta izdevumi	-10,2	-83,7	-104,2	-141,4	-192,0
Valsts budžeta ĀFP nacionālā līdzfinansējuma izdevumi	11,3	37,5	9,5	-5,7	-2,4
Pašvaldību budžeta pamatfunkciju izdevumi	-114,1	-121,6	-120,6	-122,2	-104,3
Pašvaldību ĀFP nacionālā līdzfinansējuma izdevumi	68,7	93,5	84,0	133,1	46,5
Iemaksas Noguldījumu garantiju fondā (EKS)	7,9	8,7	8,5	9,6	10,8
Pieklasificēto komersantu balance (EKS)	-17,0	-31,7	-26,3	-27,8	-31,6
ALTUM programma «Aizdevumi ar kapitāla atlaidi» (EKS)	15,0	-23,2	-37,4	16,8	24,3
Korekcija ieņēmumiem no atvasināto fin. instr. rezultāta (EKS)	0,0	-25,1	-21,5	-21,5	-21,5
Pārējās izmaiņas (EKS)	-23,6	2,4	2,4	2,4	2,4
MK ziņojums 2025-2028	-1 075,4	-1 295,9	-1 269,3	-1 177,2	-1 155,6
<i>Izmaiņas kopā</i>	<i>137,7</i>	<i>-76,5</i>	<i>-234,1</i>	<i>-171,2</i>	<i>-277,0</i>

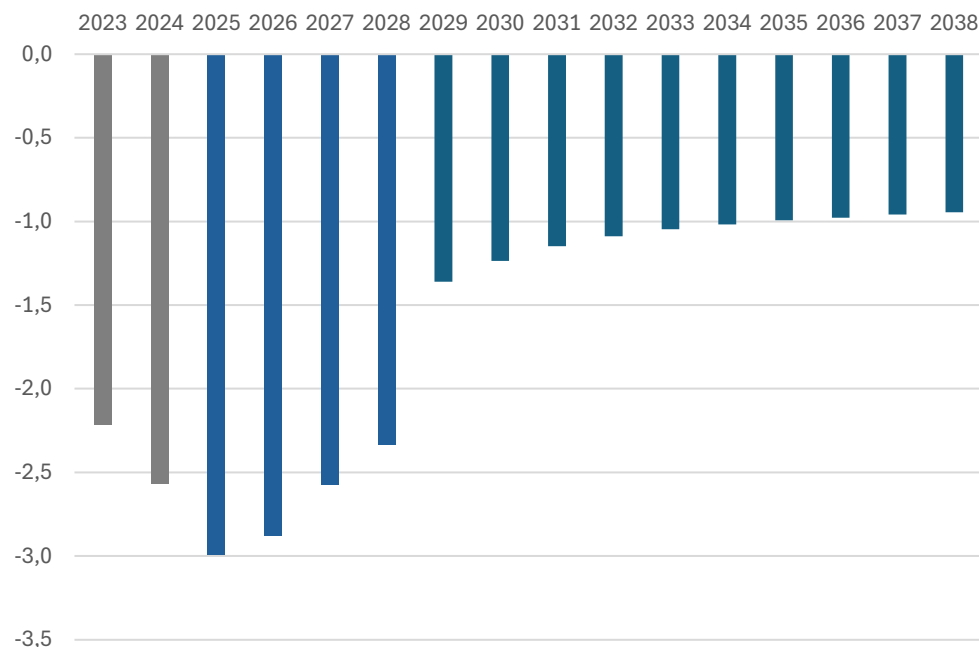
Finanšu ministrija

Virzāties uz «nospriegota budžeta» ciklu

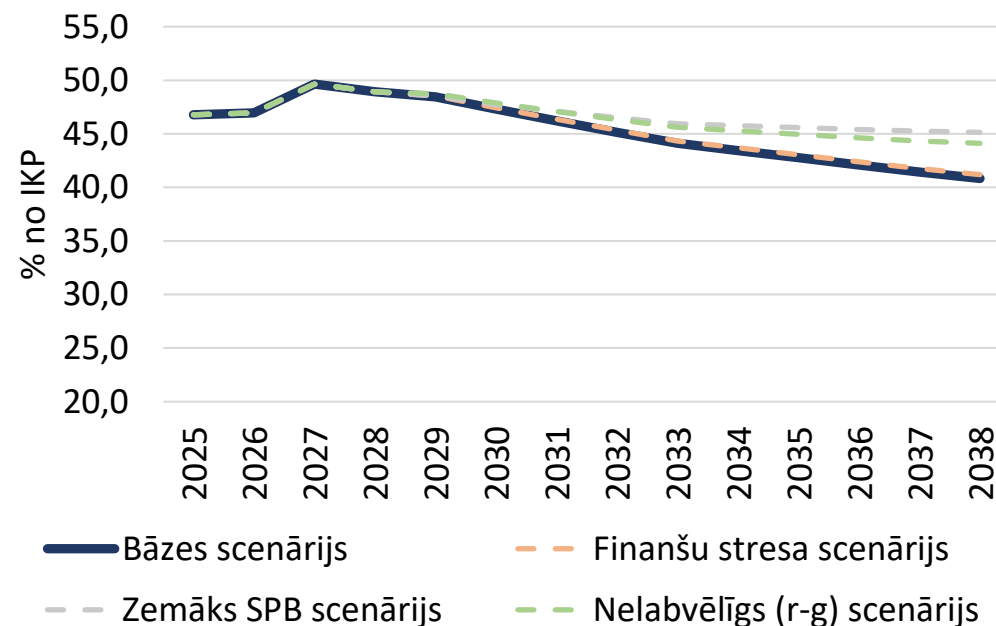
Jaunais ekonomiskās pārvaldības modelis ierobežo iespējas finansēt valdības izdevumus uz deficīta rēķina

Valsts parāds 2027.gadā pārsniegs 50% no IKP

Vispārējās valdības budžeta balance % no IKP

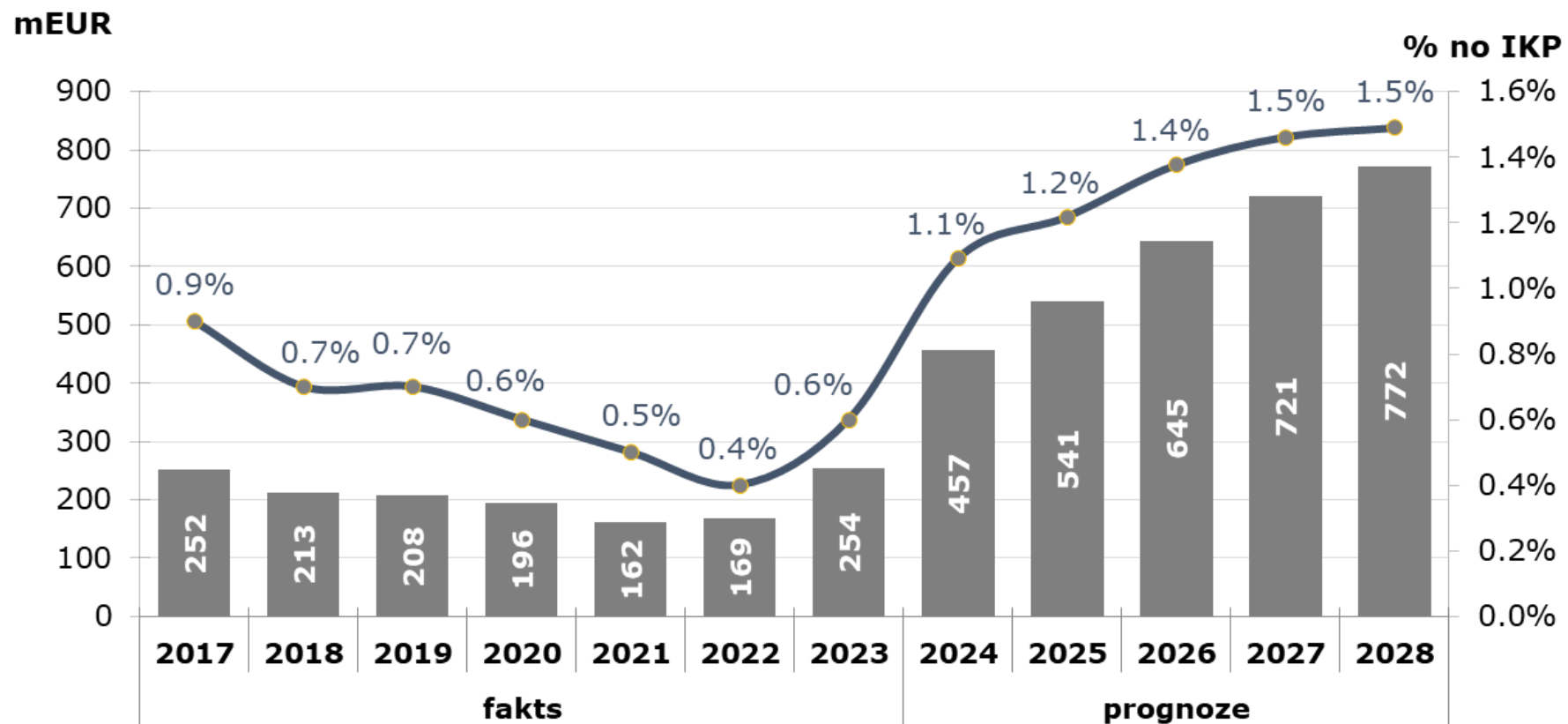
Vispārējās valdības parāds % no IKP, scenāriji

Finanšu ministrija

Vispārējās valdības procentu izdevumi (EKS metodoloģija)

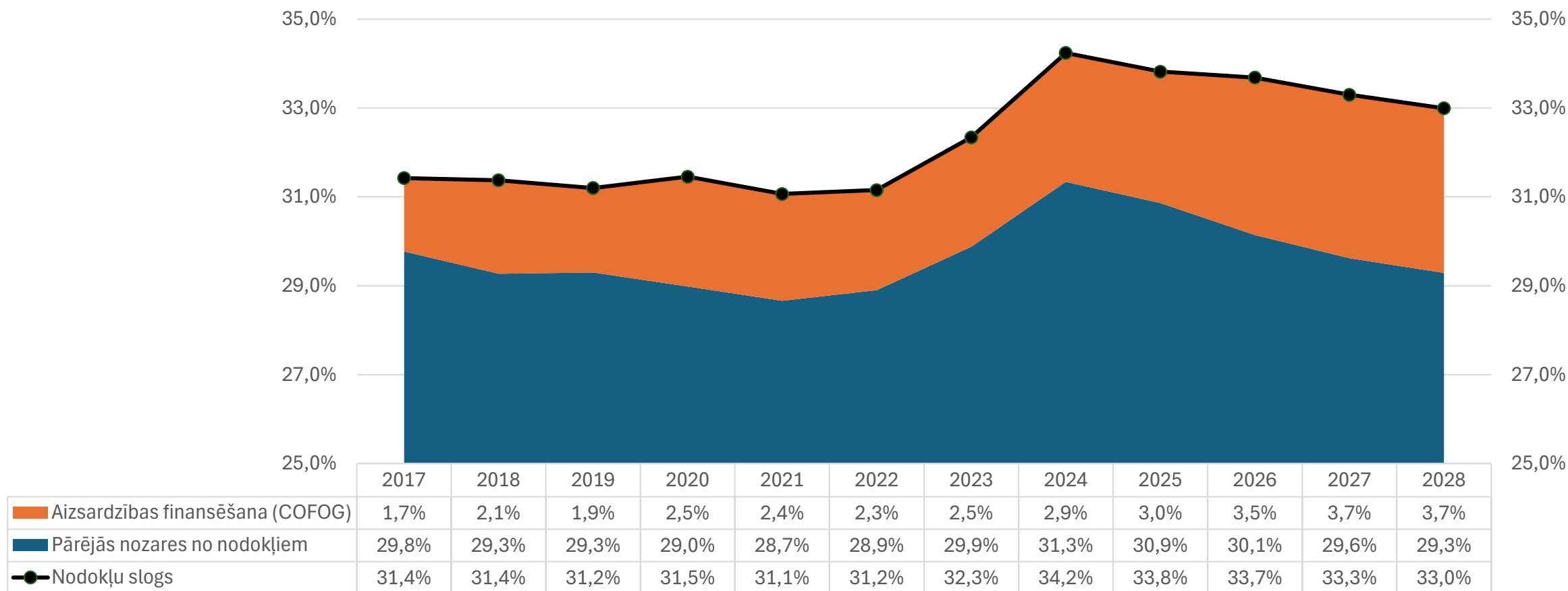

Finanšu ministrija

Ģeopolitiskā situācija izraisa strauju drošības finansējuma pieauguma nepieciešamību

Nodokļu slogs un izdevumi aizsardzības funkcijai, % no IKP

Finanšu ministrija

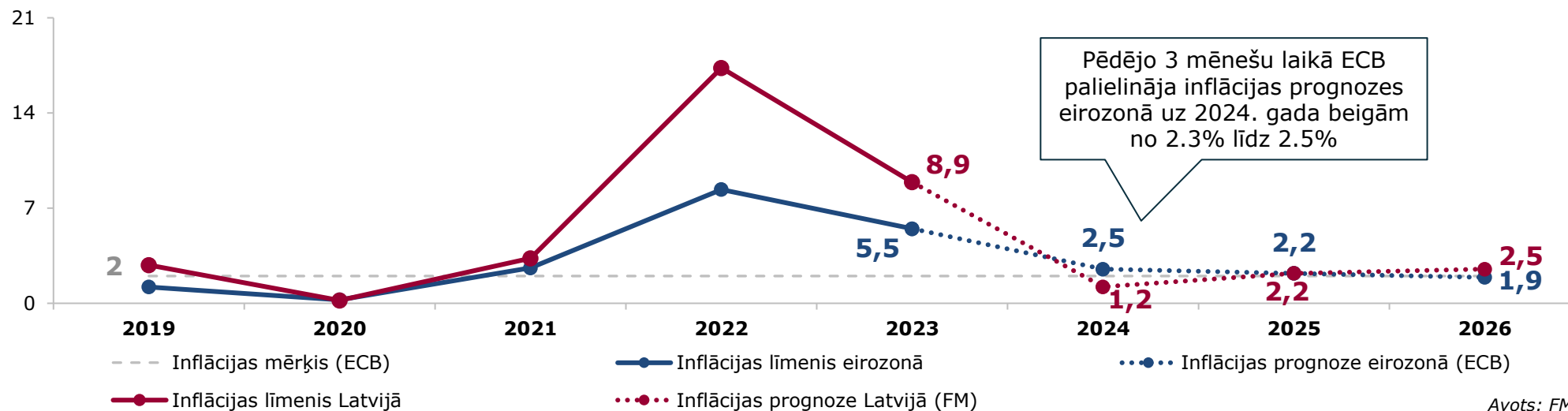
Nodokļu ieņēmumu izpildi nodrošina darbaspēka nodokļi. PVN neizpilde pret iepriekšējo gadu ir -4,6%

Nodoklis	No gada sākuma		Izpilde no gada sākuma			
	izpilde	plāns	pret attiecīgā perioda plānu		pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu	
	milj. euro	milj. euro	milj. euro	%	milj. euro	%
Pievienotās vērtības nodoklis	1 856,4	1 969,2	-112,8	94,3	-90,2	-4,6
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	450,3	425,3	+25,0	105,9	+118,4	+35,7
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	1 227,0	1 159,5	+67,5	105,8	+134,8	+12,3
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	2 591,7	2 584,7	+7,0	100,3	+265,4	+11,4
Muitas nodoklis	31,0	31,9	-0,9	97,2	+1,9	+6,6
Akcīzes nodoklis	578,3	600,2	-21,9	96,4	+5,8	+1,0
Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis	55,3	56,3	-1,0	98,2	-0,8	-1,4
Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis	13,5	15,0	-1,5	90,2	+1,8	+15,6
Elektroenerģijas nodoklis	2,5	2,6	-0,1	97,0	+0,0	+1,0
Dabas resursu nodoklis	34,0	35,0	-1,0	97,1	+2,8	+9,1
Izložu un azartspēļu nodoklis	27,4	26,3	+1,2	104,4	+3,0	+12,3
Nekustamā īpašuma nodoklis	156,2	150,3	+5,9	103,9	+0,1	+0,1
Nodokļu ieņēmumi kopā	7 023,6	7 056,3	-32,7	99,5	+443,0	+6,7
Kopbudžetā	6 615,5	6 645,0	-29,5	99,6	+406,1	+6,5
Valsts budžetā	5 517,5	5 616,4	-98,8	98,2	+317,0	+6,1
<i>Valsts pamatbudžetā</i>	<i>3 389,7</i>	<i>3 517,8</i>	<i>-128,1</i>	<i>96,4</i>	<i>+76,4</i>	<i>+2,3</i>
<i>Valsts speciālajā budžetā</i>	<i>2 127,8</i>	<i>2 098,6</i>	<i>+29,3</i>	<i>101,4</i>	<i>+240,5</i>	<i>+12,7</i>
Pašvaldību budžetā	1 098,0	1 028,7	+69,3	106,7	+89,1	+8,8
Valsts fondēto pensiju shēmā	408,1	411,3	-3,2	99,2	+36,9	+10,0

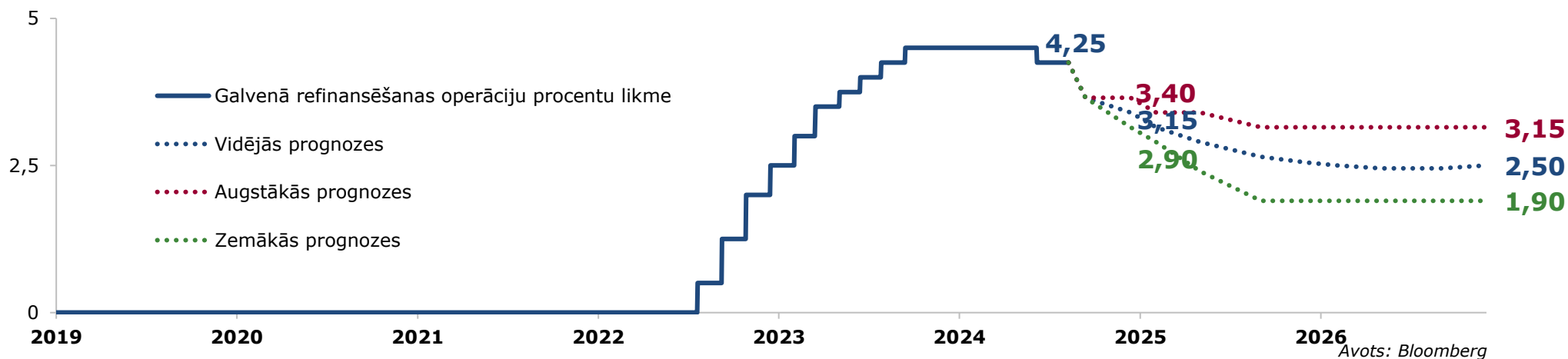

Finanšu ministrija

Latvija ECB inflācijas ierobežošanas mērķi ir sasniegusi janvārī Kopējā Eirozonas inflācija joprojām virs mērķa vērtības

ECB galvenā refinansēšanas operāciju likme un finanšu tirgus prognozes (%)

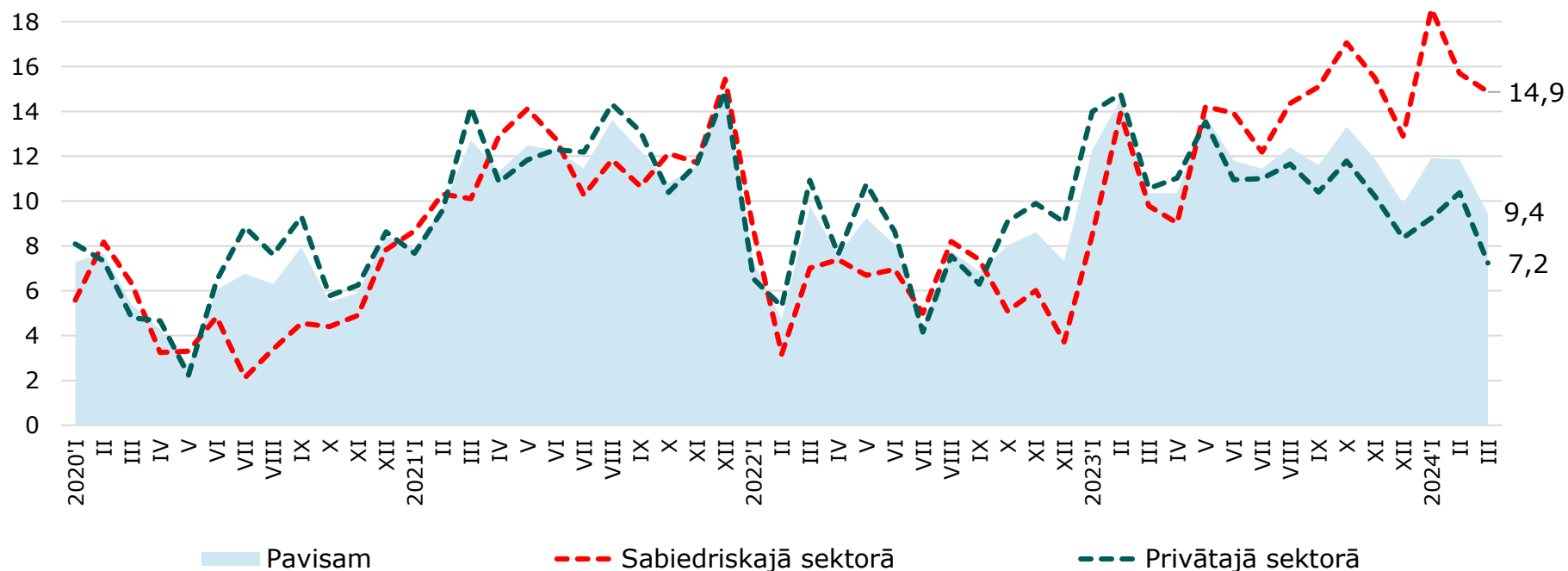

Finanšu ministrija

Algu straujo pieaugumu šogad nodrošina pirmām kārtām sabiedriskais sektors un sabiedriskā sektora nozares

Algu pieaugums pa sektoriem, % pret iepriekšējā gada attiecīgo mēnesi

Finanšu ministrija

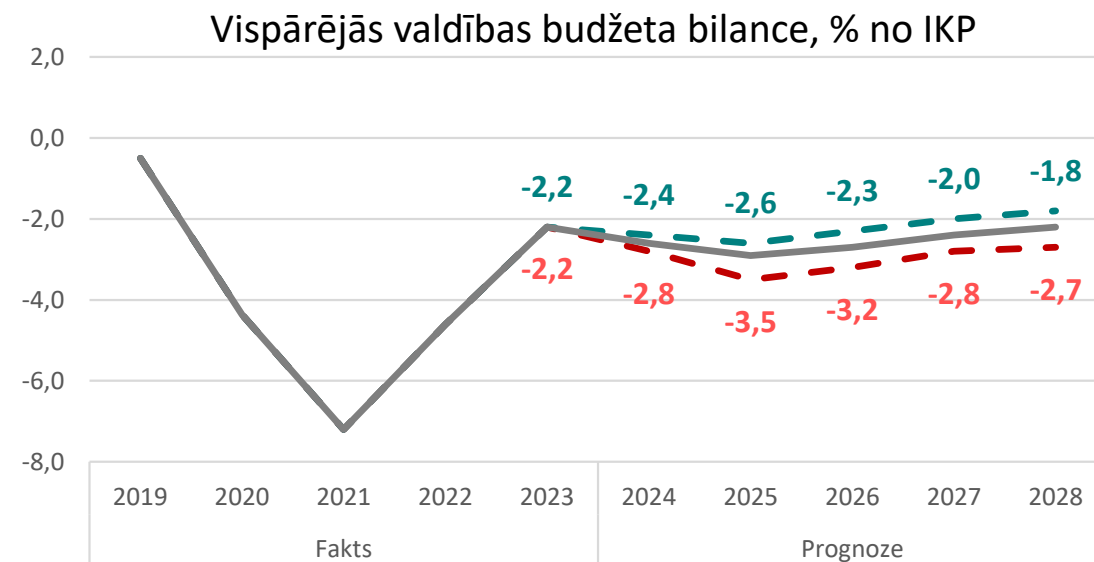
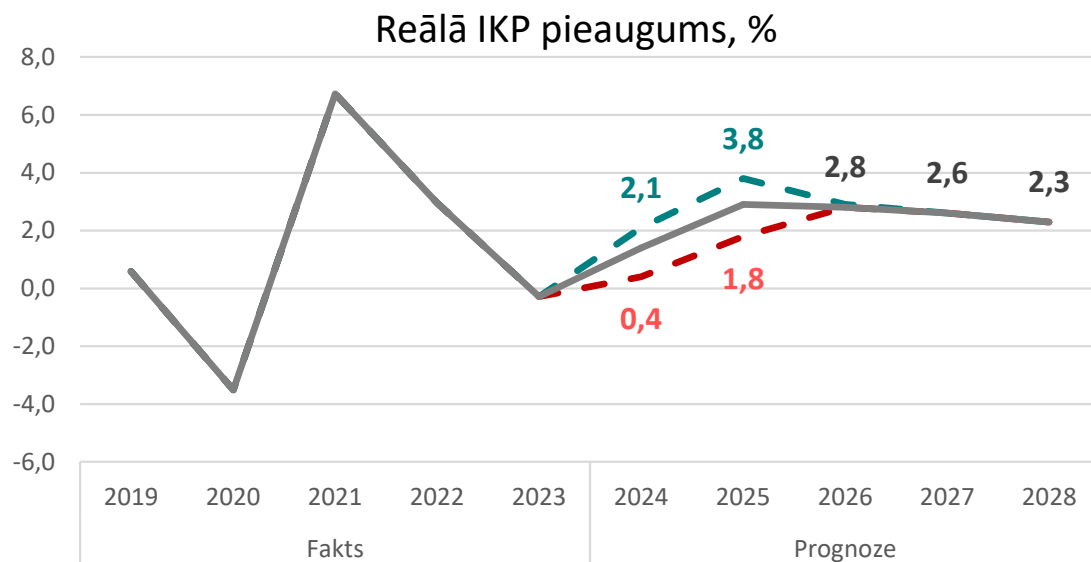
Šā gada 6 mēnešos kopbudžeta izdevumi atalgojumam pieauga par 200,8 milj. eiro jeb 15,6%, visstraujāk kāpuši izdevumi pedagogu atalgojumam un atalgojumam aizsardzības resorā

	2023 I-VI, milj. eiro	2024 I-VI, milj. eiro	2024/2023, milj. eiro	2024/2023, %
Kopbudžeta izdevumi atalgojumam	1 286,0	1 486,8	200,8	15,6%
Valsts pamatbudžets	509,3	583,7	74,5	14,6%
leM	109,5	121,0	11,5	10,5%
AiM	83,3	105,0	21,7	26,0%
TM	53,9	61,2	7,3	13,5%
FM	47,0	51,2	4,2	8,9%
VM (bez dotācijām veselībai)	41,5	48,1	6,7	16,1%
Pārējie resori	174,0	197,2	23,2	13,3%
Atvasināto publisko pers. budžets	105,8	117,7	11,9	11,3%
Pašvaldību budžets	664,0	777,7	113,7	17,1%
Valsts budžeta mērķdotācija pedagogiem u.c.	261,5	319,3	57,8	22,1%
Pārējie pedagogi, pašv.iestāžu darbinieki u.c.	402,4	458,3	55,9	13,9%

Finanšu ministrija

Vispārējās valdības budžeta balance pie nemainīgas politikas bāzes, pesimistiskajā un optimistiskajā scenārijā

— Pesimistiskais scenārijs — Optimistiskais scenārijs — Bāzes scenārijs

Vispārējās valdības budžeta balance, milj. euro

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	Fakts	Prognoze				
Bāzes scenārijs	-893	-1 075	-1 296	-1 269	-1 177	-1 156
Pesimistiskais scenārijs		-1 182	-1 513	-1 466	-1 370	-1 372
<i>novirze no bāzes scenārija</i>		-106	-217	-197	-192	-216
Optimistiskais scenārijs		-1 029	-1 161	-1 088	-981	-946
<i>novirze no bāzes scenārija</i>		46	135	181	197	209

Finanšu ministrija

#Budžets2025 stratēģija

MĒRĶI:

Drošība

MK noteiktā Valsts budžeta veidošanas procesā 2025. gadam galvenā prioritāte ir valsts drošība

Ekonomikas izaugsme?

IEROBEŽOJUMI:

4,2% no IKP - maksimālais pieļaujamais izdevumu pieaugums

2,9% no IKP - maksimālais pieļaujamais budžeta deficīts

Finanšu ministrija

#Budžets2025 veidošanas sākumpunkts

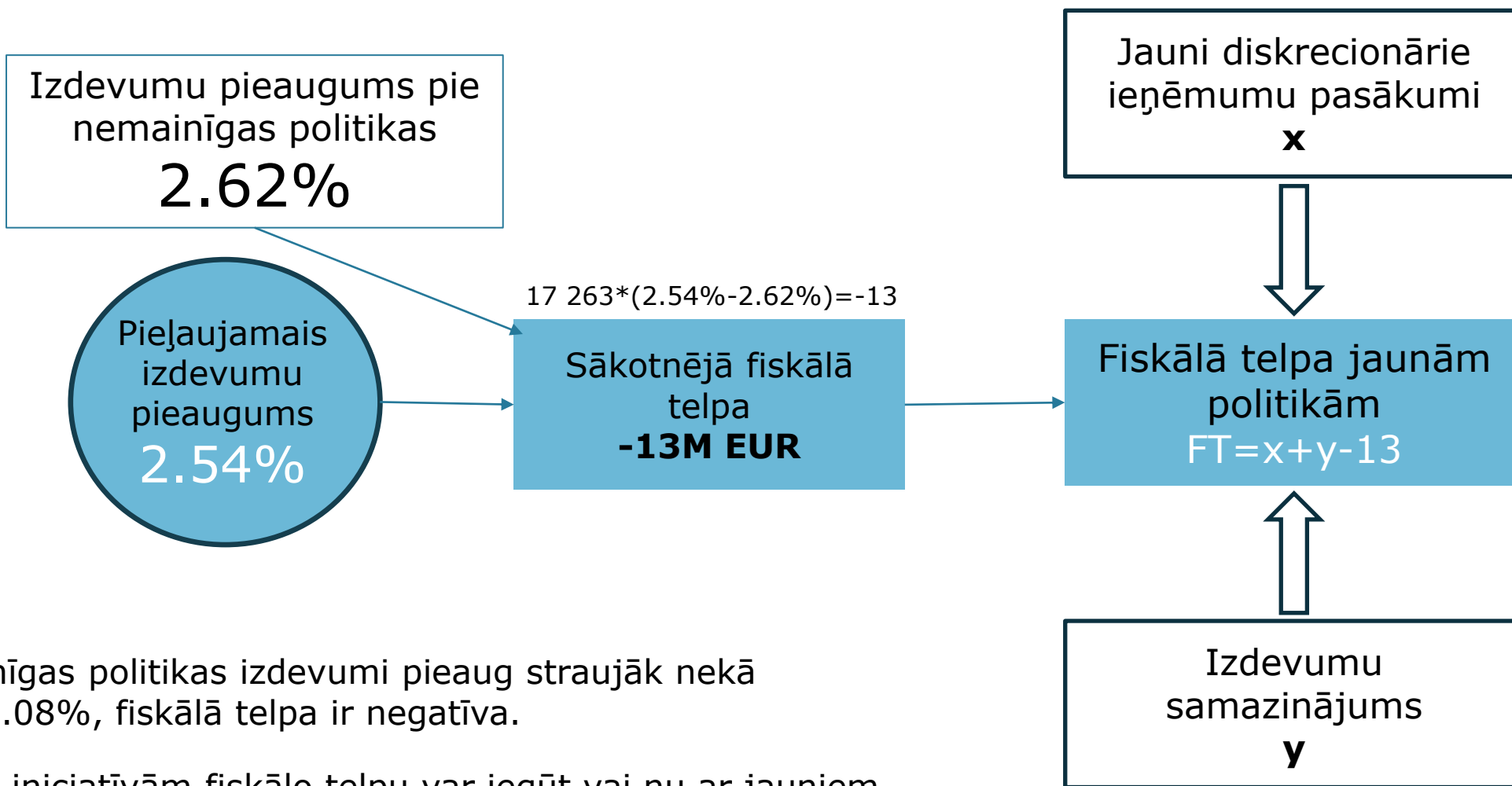
- **Fiskālā telpa 2024: -13 Meur**
- Kopējie ministriju un neatkarīgo iestāžu PP pieprasījumi 2025.gadam-**1 291Meur**
- **Pieprasījumi ar valsts drošību saistām prioritātēm 527,7 Meur**
- Jaunās Ekonomiskās pārvaldības regulas noteiktie ierobežojumi:
1)pieļaujamais izdevumu pieaugums,
2)pieļaujamais budžeta deficīts
- **Makroekonomiskās prognozes ar augstu nenoteiktības pakāpi**

Budžeta resors	Nepieciešamais finansējums, euro			
	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5
Valsts konsolidētais budžets - kopā <i>(izslēdzot konsolidējamo pozīciju - pamatbudžeta transferu uz speciālo budžetu)</i>	1 291 578 095	1 753 197 406	1 671 844 555	1 643 525 913
Valsts pamatbudžets, kopā	1 280 738 810	1 721 916 324	1 618 170 569	1 567 161 412
01. Valsts prezidenta kanceleja	0	0	0	0
02. Saeima	0	0	0	0
03. Ministru kabinets	1 309 628	1 246 127	1 280 951	1 063 184
04. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	33 500	0	0	0
05. Tiesībsarga birojs	70 604	106 222	104 938	104 938
08. Sabiedrības integrācijas fonds	3 575 354	3 575 354	3 575 354	3 575 354
09. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija	0	0	0	0
10. Aizsardzības ministrija	73 250 000	208 190 000	121 100 000	147 600 000
11. Ārlietu ministrija	8 322 994	15 941 474	18 101 078	64 003 052
12. Ekonomikas ministrija	272 221	2 209 516	3 772 566	5 833 294
12. Ekonomikas ministrija (KP)	334 740	334 740	334 740	334 740
13. Finanšu ministrija	15 064 581	25 900 318	30 938 652	18 153 646
14. Iekšlietu ministrija	366 853 480	515 014 239	491 463 545	473 233 789
14. Iekšlietu ministrija (IDB)	0	0	0	0
14. Iekšlietu ministrija (VDD)	5 058 072	10 264 824	9 985 573	10 067 777
15. Izglītības un zinātnes ministrija	1 846 724	1 342 782	755 722	876 506
16. Zemkopības ministrija	114 278 159	111 522 662	106 224 260	106 146 697
17. Satiksmes ministrija	145 349 380	298 307 761	249 958 663	116 690 040
18. Labklājības ministrija	173 508 783	259 881 135	287 496 420	308 664 219
<i>tsk.transfers uz speciālo budžetu (konsolidējamā pozīcija, vienlaikus speciālā budžeta izdevumi)</i>	<i>662 334</i>	<i>200 286</i>	<i>216 114</i>	<i>295 740</i>
19. Tieslietu ministrija	3 192 100	1 523 207	1 318 409	1 318 409
19. Tieslietu ministrija (Zemesgrāmatu nodaļas, rajonu (pilsētu) tiesas, apgabaltiesas)	2 512 547	2 512 547	2 512 547	2 512 547
19. Tieslietu ministrija (DVI)	347 876	347 876	347 876	347 876
19. Tieslietu ministrija (SAB)	4 604 125	4 085 786	4 190 906	3 330 470
20. Klimata un enerģētikas ministrija	85 197 502	168 904	478 621	478 621
21. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija	88 240 450	92 947 119	94 491 951	95 348 026
22. Kultūras ministrija	30 055 050	41 005 965	54 779 014	69 296 931
24. Valsts kontrole	714 114	884 162	887 162	869 232
28. Augstākā tiesa	536 549	413 149	413 149	413 149
29. Veselības ministrija	153 273 844	120 069 608	125 135 065	124 860 065
30. Satversmes tiesa	142 270	165 172	82 932	82 975
32. Prokuratūra	2 503 521	3 670 819	887 819	887 819
35. Centrālā vēlēšanu komisija	0	0	0	0
46. Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi	92 966	92 966	7 360 766	10 876 166
47. Radio un televīzijas regulators	197 676	191 890	191 890	191 890
62. Mērķdotācijas pašvaldībām	0	0	0	0
64. Dotācija pašvaldībām	0	0	0	0
Valsts speciālais budžets, kopā	11 501 619	31 481 368	53 890 100	76 660 241
18. Labklājības ministrija	11 501 619	31 481 368	53 890 100	76 660 241

Finanšu ministrija

Fiskālās telpas palielināšanas iespējas

Tā kā pie nemainīgas politikas izdevumi pieaug straujāk nekā pieļaujams par 0.08%, fiskālā telpa ir negatīva.

Jaunām politikas iniciatīvām fiskālo telpu var iegūt vai nu ar jauniem diskrecionārajiem ieņēmumu pasākumiem, vai arī ar esošo izdevumu samazinājumu, vispirms «aizberot» negatīvo telpu.

Budžeta bilance 06.09.24. -A scenārijs

Izdevumi (milj.eiro)	2025.
Sākotnējā fiskālā telpa	-13.0
Ar drošību saistītie prioritārie pasākumi	-256.5
<i>Aizsardzības ministrija</i>	-75.3
<i>Iekšlietu ministrija</i>	-154.7
<i>Citi ar drošību saistītie pasākumi</i>	-26.5
Neatkarīgās iestādes	-3.1
Satversmes tiesas spriedumu izpilde	-7.0
KOPĀ	-279.6

Bilance ir -69.9 miljoni eiro.

Kompensējošie pasākumi un ieņēmumi	2025.
Drošības pakotne	88.0
<i>Solidaritātes iemaksa (bankas)</i>	88.0
Vēlētu un ieceltu amatpersonu algu pieauguma ierobežošana (6%→2.6%)	2.6
<i>Ministriju izdevumu samazināšana</i>	50.0
Pieklasificēto kapitālsabiedrību ietekmes pārvērtēšana (PV, LDz)	21.9
Valsts kapitālsabiedrību dividenžu paaugstināšana uz 70%	2.2
2025. gada izdevumu pārcelšana uz 2024.g.	30.0
Pamatfunkciju izdevumu pārplānošana uz ES fondiem (kiberdrošība u.c. investīcijas)	15.0
KOPĀ	209.7

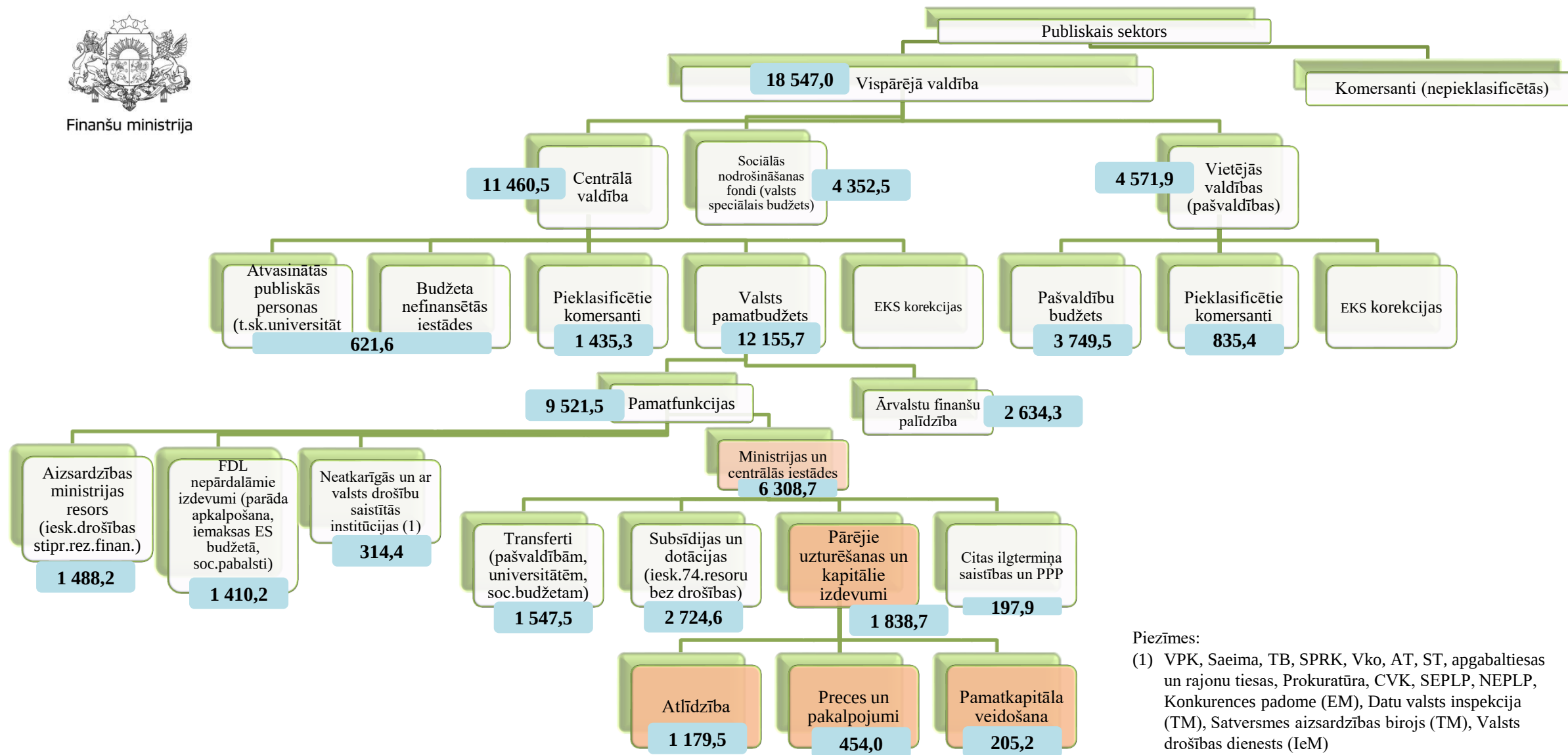
Finanšu ministrija

Paldies!

Plānotā budžeta izdevumu struktūra 2024. gadā (milj. euro)

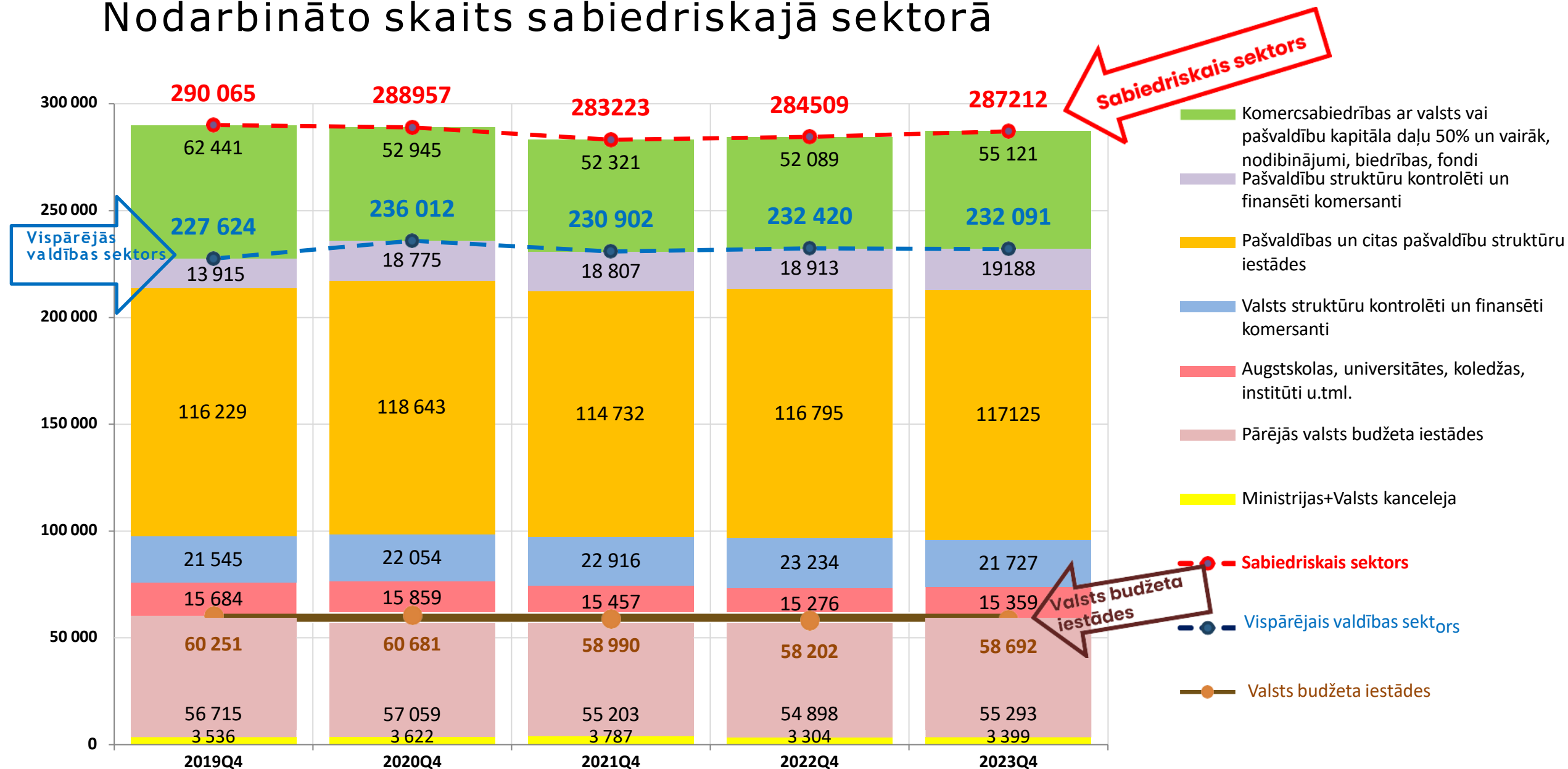
Finanšu ministrija

Piezīmes:

(1) VPK, Saeima, TB, SPRK, Vko, AT, ST, apgabaltiesas un rajonu tiesas, Prokuratūra, CVK, SEPLP, NEPLP, Konkurences padome (EM), Datu valsts inspekcija (TM), Satversmes aizsardzības birojs (TM), Valsts drošības dienests (IeM)

Nodarbināto skaits sabiedriskajā sektorā

Avots: CSP; AUS (ministrijas, Valsts kanceleja)
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Valsts budžeta iestādēs nodarbināta tika i **1/5 daļa** no sabiedriskajā sektorā nodarbinātajiem